

VASTUULLINEN LAHJOITTAMINEN RY

16.1.2019

Asiantuntijalausunto:

HE 214/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle rahankeräyslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Vastuullinen Lahjoittaminen ry VaLa kannattaa rahankeräyslainsäädännön kokonaisuudistamista. Hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti VaLan mielestä viranomaisbyrokratian ja järjestöjen hallinnollisen taakan kevennys, lupa-, ilmoitus- ja vuosittilitysasioinnin kehittäminen sekä avoin viestintä kansalaisille julkisella rekisterillä ovat kannatettavia asioita esityksessä.

Luvanvaraisten rahankeräysten tarkoituksen säilyminen yleishyödylliseen toimintaan takaa järjestöjen taloudellisten toimintaedellytyksiä. Kolmas sektori rahoittaa merkittävästi toimintaansa rahankeräystuotoilla; osa toimijoista jopa kokonaan. Lahjoittamiseen liittyvissä päätöksissä korostuu yksimielisesti se, että lahjoitus käytetään hyväntekeväisyyteen tai yleiseen hyvään sekä rahaa keräävän tahon luotettavuus.

Esitys lupamenettelyn sujuvoittamiseen säätämällä rahankeräyslupa toistaiseksi voimassa olevaksi ja uusi hallinnollisesti kevyempi ilmoitusmenettely pienkeräyksistä ovat oikea kehityssuunta nykyiseen lakiin verrattuna. Esitetty kevennys erityisesti koskien viranomaisille ilmoitettavia tietoja liittyen muun muassa keräystapoihin ja -tunnuksiin tuo todellista joustavuutta rahankeräystahoille sekä alalle palveluita tarjoaville yrityksille. Alan mahdollisuudet esittää lahjoituspyyntöjä ovat viime vuosien aikana monipuolistuneet mediaympäristön muuttuessa. Samaan aikaan ala on myös ammattimaistunut - luottamus keräystahojen osaamiseen on hyvin esillä ehdotuksessa.

Hallitusohjelmassa on myös annettu lupaprosesseja koskeva palvelulupaus. **Viranomaisen laadukkaan ja sujuvan palvelun takuu** on tärkeää niin kerääjien kuin kansalaisten kannalta. Rahankeräysten ja lahjoituskulttuurin kehittymisen sekä seuraamisen kannalta on oleellista, että viranomaisella on resurssit huolehtia velvoitteistaan tietojen julkistamisen, valvonnan ja tilastoinnin suhteen.

Nykyisen lainsäädännön haasteena ovat olleet erilaiset tulkinnat lain käsitteistä viranomaisen ja keräystahojen kesken. **VaLa toivoo, että työryhmän ehdotuksessa hallituksen esitykseksi uudeksi rahankeräyslaiksi ja sen perusteluissa on selkeät määrittelyt** oleellisiin kohtiin kuten 2 § mainitut:

- yleisö ja yleisöön vetoaminen; arviointi rahankeräyslupan tarpeeseen on ollut haastavaa, kun esimerkiksi yhdistyksen omat jäsenet on tulkittu yleisöksi.
- vastikkeettomuus; miten lahjoittajaa niin yksityishenkilöä kuin yritystäkin voi kiittää tai antaa tunnustusta tukemisesta sen kuitenkaan olematta vastike?
- yleishyödyllinen toiminta; mihin keräystuottoja voi käyttää? Miten määritellään esimerkiksi 'hallinnollisten kulujen sallittu määrä'? Lahjoittajan kannalta on oleellista, että hänen lahjoituksellaan saadaan tuloksia aikaan. Tuloksekasta työtä tehdään hyvällä hallinnolla.

Lukuisia kysymyksiä muun muassa yllämainittuihin kohtiin on tullut kokeneiltakin keräystahoilta. Määrittelyn selkeyttäminen helpottaisi lupa-, ilmoitus- ja vuosittilitysasioinnin sujuvaa toimintaa sekä viranomaisen että rahankeräystahon kannalta. Jos määrittelyt tarvitsevat viranomaisen asettamat rajat, ne on rohkeasti laitettava lakiin.